

*samenwerken in allianties,
netwerken en partnerships*

Tussentijdse evaluatie van de samenwerking tussen de Provincie en de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK)

**Bevindingen naar aanleiding van een
gespreksronde**

Datum: 23 mei 2022
Edwin Kaats

Inhoud

1	SAMENVATTING	3
2	AANLEIDING EN AANPAK	6
3	ALGEMENE WAARDERING VAN DE SAMENWERKING PROVINCIE EN PARK	7
3.1	DE PARK IS EEN BELANGRIJK INSTITUUT VOOR HET PROVINCIALE FUNCTIONEREN	7
3.2	DE INVULLING VAN DE ROL VAN DE PARK WORDT IN DE BREEDE GEWAARDEERD	7
4	AANDACHTSPUNTEN VOOR DE SAMENWERKING PROVINCIE EN PARK	9
4.1	DE INHOUDELIJKE ORIËNTATIE VAN DE PARK	9
4.1.1	<i>Wat en hoe: de interpretatie van ruimtelijke kwaliteit</i>	9
4.1.2	<i>Fysieke en sociaal domein</i>	10
4.1.3	<i>Ruimte en economie</i>	10
4.2	DE DOORWERKING VAN DE ADVIEZEN IN BELEID EN BESLUITVORMING VAN DE PROVINCIE	11
4.2.1	<i>Scherpte aan de voorkant</i>	11
4.2.2	<i>Aandacht voor de vertaalslag in het advies</i>	11
4.2.3	<i>Aandacht voor de werkvorm</i>	12
4.2.4	<i>Reflecteren op eerder uitgebrachte adviezen</i>	12
4.3	AANSLUITING BIJ BESTUURLIJKE PROCESSEN	12
4.3.1	<i>Aansluiten bij bestaande dossiers</i>	12
4.3.2	<i>Aansluiting bij prioriteiten van de Provincie</i>	13
4.3.3	<i>Timing van adviezen</i>	13
4.4	AANSLUITING BIJ DE AMBTELIJKE ORGANISATIE	13
4.4.1	<i>Steeds in gesprek blijven over de balans tussen nabijheid en distantie</i>	14
4.4.2	<i>Begeleiding structuur van de PARK</i>	14
4.4.3	<i>Plek van de PARK in het organisatiemodel</i>	14
4.5	DE ROL VAN DE PARK IN DE PROVINCIALE BELEIDSONTWIKKELING	15
4.5.1	<i>Duidelijkheid omtrent de positie en verantwoordelijkheid van de PARK</i>	15
4.5.2	<i>Afstemming over programmering van adviezen</i>	15
4.6	ROLVASTHEID PARK	16
5	ONDERWERPEN VOOR NADERE VERKENNING	17
5.1	GEDEELD BEELD BIJ DE SCOPE VAN DE PARK	17
5.2	OPTIMALE IMPACT VAN DE ADVIEZEN VAN DE PARK	17
5.3	EFFECTIEVE SAMENWERKING PROVINCIE EN PARK	17
6	BIJLAGE AANBEVELINGEN GEDAAN TIJDENS GESPREKKEN	18

1 Samenvatting

Op 1 december 2015 hebben Gedeputeerde Staten (GS) Paul Roncken aangesteld als onafhankelijk Provinciaal Adviseur Ruimtelijk Kwaliteit (PARK) van de Provincie Utrecht. De onafhankelijk adviseur geeft gevraagd en ongevraagd advies aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten over het behoud van en de kansen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de provincie Utrecht. Met de PARK is afgesproken om de samenwerking tussen de Provincie en de PARK tussentijds te evalueren. Doel van de tussentijdse evaluatie is aanknopingspunten te benoemen voor de invulling van de samenwerking tussen Provincie en PARK in de komende twee jaar van de verbintenis met de huidige PARK, Paul Roncken.

Waardering voor het instituut PARK en de invulling ervan

Uit de tussenevaluatie komt naar voren dat de PARK wordt ervaren en gewaardeerd als een belangrijk instituut voor het provinciale functioneren. Om de besluitvorming op gebied van ruimtelijke kwaliteit goed vorm te geven, is het van belang dat er kritisch wordt meegekeken, zowel ter inspiratie, ter voorbereiding ter ondersteuning en ter toetsing van de besluiten die worden genomen. De PARK speelt daarin een belangrijke rol, als creatief inspirator, als professionele autoriteit, als onafhankelijk mee- en dwarsdenker, als critical friend. Ook de persoonlijke invulling door Paul Roncken wordt gewaardeerd. Naast erkenning van zijn deskundigheid en creativiteit en de waardering voor een hoge productie vormt de rode draad door beoordelingen van zijn bijdrage zijn vermogen om de balans te vinden tussen *betrokkenheid* en *onafhankelijkheid*: betrokken en nabij de provinciale opgaven en onafhankelijk in denken en het aanreiken van alternatieve benaderingen en zienswijzen.

Gesprekken met betrokken bestuurders, statenleden en ambtenaren hebben daarnaast aandachtspunten opgeleverd met betrekking tot de samenwerking tussen Provincie en PARK. Deze aandachtspunten laten zich op hoofdlijnen indelen in twee categorieën:

- Aandachtspunten die betrekking hebben op de *positie, scope en oriëntatie van de PARK* en de samenwerking met de Provincie,
- Aandachtspunten die betrekking hebben op de *effectiviteit van de samenwerking* en zijn gericht op de optimalisatie van de ingezette samenwerking.

Positie, scope en oriëntatie van de PARK en de samenwerking met de Provincie

Bij de aangereikte aandachtspunten met betrekking tot positie, scope en oriëntatie van de PARK is het van belang om rekening te houden met de tijdgeest en de centrale positie van de regio Utrecht. Voor wat betreft de tijdgeest: we bevinden ons in een periode van transitie, van een lineaire economie naar een meer duurzame economie en een andere verhouding met natuur en technologie, met verregaande gevolgen voor de vormgeving van mobiliteit, de functie en ontwikkeling van (onderdelen van) het stedelijke systeem, de organisatie van onze gemeenschappen, de positie van instituties en ook de wijze waarop we in een gemeenschap komen tot gedragen keuzes en besluiten. En deze transitie hebben een wederkerige relatie met de 'ruimte'. Ze vinden hun fysieke weerslag in de ruimte en tegelijkertijd draagt de ruimte kansen, mogelijkheden en beperkingen aan. Voor wat betreft de regio Utrecht: de centrale ligging, zowel geografisch als in termen van netwerk(centraliteit) maakt dat transitie zich stapelen en elkaar beïnvloeden. Deze factoren plaatsen het begrip 'ruimtelijke kwaliteit' in de kijker, en zorgen er tegelijkertijd voor dat er een

natuurlijk discours is over wat daaronder moet worden verstaan. Wat resulteert in verschillende interpretaties, variërend van een smalle interpretatie waarin ruimte vooral die fysieke leefomgeving betreft, en een brede interpretatie waarin de samenhang wordt gelegd tussen het sociale en het fysieke domein, tussen ruimte en economie, tussen ruimte en de wijze waarop keuzes en besluiten met ruimtelijke impact tot stand komen, etc.

Deze verschillende interpretaties vinden we terug in de verwachtingen bij de rol van de PARK en de aandachtspunten voor de verdere samenwerking tussen PARK en Provincie. De PARK kiest daarin voor de brede interpretatie, als zijn invulling van een integrale en opgavegerichte benadering. Met gevolg dat zijn adviezen ook elementen bevatten die buiten scope liggen van wat traditioneel wordt gezien als behorend tot fysieke ruimtelijke kwaliteit; zijn adviezen raken aan sociologische ontwikkelingen, doen aanbevelingen die betrekking hebben op de invulling van regionale samenwerking, de rollen van betrokken partijen hebben en de manier waarop besluitvorming is georganiseerd. De PARK ziet ook voor de verdere ontwikkeling van de bijdrage van de PARK aan de beleidsontwikkeling van de Provincie een verdere verbinding met bijvoorbeeld economie en de organisatie van regionale samenwerking.

Er leven verschillende beelden over de inhoudelijke oriëntatie van de PARK. Aan de zijde van de provincie, maar vooral tussen Provincie en PARK. De PARK moet zich niet beperken tot de strikt fysieke en esthetische kant van ruimtelijke kwaliteit, maar vervolgens is het nog wel de vraag hoe breed de rol dan zou moeten worden ingevuld. Er is aan de ene kant de wens dat de PARK integraal werkt, de PARK zelf ziet een hele stevige onderbouwing van verbinding met de organisatorische kant en het economische perspectief, en er wordt ook geopperd om aandacht te hebben voor de verdere vervlechting van het fysieke en sociale domein. Aan de andere kant is er de zorg voor een te brede oriëntatie, eventuele verwatering van de rol, vermindering van de geloofwaardigheid van de rol en daarmee een verminderd effect van de adviezen van de PARK. Het roept bij sommigen de vraag op of en hoe de oriëntatie van de PARK zich verhoudt tot die van aanpalende instituten als de Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL) en het Netwerk Omgevingsgericht Werken (NOW).

Effectiviteit van de samenwerking

De aangereikte aandachtspunten met betrekking tot de effectiviteit van de samenwerking staan veelal in verband met de bijzondere positionering van de PARK. Er is geprobeerd om de PARK zodanig *nabij* te positioneren dat deze voeling heeft met de bestuurlijk actuele thema's van de Provincie en kan inspelen op de bestuurlijke en ambtelijke processen. Er is geprobeerd om de PARK op zodanige *afstand* te plaatsen dat deze ook de ruimte heeft om thema's te adresseren die de bestuurlijke agenda nog niet hebben gehaald, dat ook in de beleidsontwikkeling minder gangbare zienswijzen en werkmethoden worden gekozen, die verrijkend zijn. De PARK is bewust in een spanningsveld geplaatst en de spanning die daarmee vanzelfsprekend gepaard gaat vinden we ook terug in de aandachtspunten voor de versterking van de samenwerking tussen PARK en Provincie.

Die bewust gezochte spanning komt in de eerste plaats naar voren op bestuurlijk niveau. Er is waardering voor de vrije rol maar er is ook de vraag of de PARK voldoende focus heeft op de prioriteiten van de Provincie, zoals bijvoorbeeld verwoord in een Omgevingsvisie of een CMT. De PARK is gelegitimeerd om

ongevraagd te adviseren, maar dat leidt er in sommige situaties ook toe dat hij kwetsbare bestuurlijke processen raakt of met gebrek aan kennis van het volledige dossier. Daarnaast roept de spanning van de rol vragen op over de impact van adviezen. De adviezen van de PARK zijn creatief en conceptueel, en vragen een vertaling naar de beleidspraktijk. Dat wordt erkend en gewaardeerd, maar het roept tegelijkertijd vragen op over de effectieve doorwerking van de adviezen in de beleidspraktijk: hoe landen adviezen, hoe krijgen ze vervolg, en wat wordt ermee gedaan nadat de adviezen zijn gegeven? Daar worden suggesties gedaan met betrekking tot de vormkeuze, taal en verankering in werkvormen.

De spanning wordt zichtbaar in de samenwerking met de ambtelijke organisatie. De PARK heeft plek in de organisatie, maar kan zich niet te veel identificeren met de provinciale organisatie om ook toegankelijk te zijn voor de regionale partijen voor of tijdens de totstandkoming van zijn adviezen. Dit heeft ook heel praktische aspecten. En zo is ook de spanning soms voelbaar in de persoonlijke contacten. Paul Roncken kiest een bevoegen en onafhankelijke positie, gaat voor de regionale opgave en inhoudelijke kwaliteit en probeert niet te pleasen. Dat leidt er soms toe dat hij naar het oordeel van sommige gesprekspartners buiten zijn rol treedt, en het politieke domein betreedt.

De genoemde aspecten zijn inherent aan de 'spannende' positionering van de PARK in relatie tot de Provinciale organisatie. Daarmee is niet gezegd dat ze vanuit het perspectief van een effectieve samenwerking niet aandacht behoeven. Ze geven aanknopingspunten voor een verdere betekenisvolle invulling van een in de breedte gewaardeerd instituut.

Onderwerpen voor verder gesprek

Tijdens de gesprekken zijn verschillende aanbevelingen gedaan. Ze geven aanleiding tot verdere verkenning om de samenwerking te versterken, en reiken de volgende onderwerpen aan voor nader gesprek:

1. Wat is scope van de PARK? De PARK zich niet moet beperken tot de strikt fysieke en esthetische kant van ruimtelijke kwaliteit, maar vervolgens is het nog wel de vraag hoe breed de rol dan zou moeten worden ingevuld. Het gesprek zou moeten leiden tot een gedeeld beeld van de scope of bandbreedte van de PARK,
2. Wat kunnen we – in de voorbereiding, totstandkoming en monitoring – doen om de doorwerking van adviezen van de PARK te optimaliseren? Gezien de waarde die aan de adviezen wordt gehecht liggen er wellicht mogelijkheden om de doorwerking ervan – ook op de langere termijn – te versterken,
3. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de PARK nog beter kan aansluiten op de bestuurlijke processen en de ambtelijke organisatie, in praktische zin.

Voor de punten 2 en 3 geldt dat moet worden voorkomen dat daarbij de PARK te zeer in het beleidsdomein wordt getrokken waardoor adviezen mogelijk inboeten op scherpte en onafhankelijkheid.

2 Aanleiding en aanpak

Op 1 december 2015 hebben Gedeputeerde Staten (GS) Paul Roncken aangesteld als onafhankelijk Provinciaal Adviseur Ruimtelijk Kwaliteit (PARK) van de provincie Utrecht. De onafhankelijk adviseur geeft gevraagd en ongevraagd advies aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten over het behoud van en de kansen voor verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de provincie Utrecht. Ook kan hij werken voor/met andere partners in de provincie Utrecht. Gerichte inzet van de PARK kan de besluitvorming verbeteren op het gebied van behoud en versterking van aantrekkelijke steden en landschappen in de provincie Utrecht. Met de PARK is afgesproken om de samenwerking tussen de Provincie en de PARK tussentijds te evalueren.

Doel van de tussentijdse evaluatie is aanknopingspunten te benoemen voor de invulling van de samenwerking tussen Provincie en PARK in de komende twee jaar van de verbintenis met de huidige PARK, Paul Roncken. In de periode december 2021 tot en met februari 2022 zijn daartoe de volgende gesprekken gevoerd:

- Rob van Muilekom, Gedeputeerde,
- Arne Schaddelee, Gedeputeerde,
- Paul Roncken, PARK,
- Huib van Essen, Gedeputeerde,
- Michiel van Dongen, adviseur ruimtelijk ontwerp,
- Robert Strijk, Gedeputeerde,
- Jan de Poorter, teamleider SRO,
- Mariëlle Hoefsloot, coördinator Netwerk Omgevingsgericht Werken
- Bertus Cornelissen, contactpersoon PARK
- Nelly de Haan-Mourik, Marianne de Widt, Frans Hazeleger, Provinciale Staten¹, en Marie Louise Engelsman, Griffier.

Als kernvragen voor de evaluatiegesprekken zijn meegegeven:

- Wat ging de afgelopen twee jaar goed in het werken met de PARK, wat kan beter?
- Welke aanbevelingen geeft u mee voor de komende twee jaar?
- Ziet u in de ambtelijke organisatie verbeterpunten in samenwerking met de PARK?

In deze notitie zijn de bevindingen van de tussenevaluatie beschreven, ter voorbereiding op uw gesprek over de verdere versterking van de samenwerking tussen Provincie en PARK.

¹ De leden van Provinciale Staten stelden er prijs op te vermelden dat zij deelnamen aan het gesprek op basis van hun individuele rol als lid van Provinciale Staten en niet als vertegenwoordiger van Provinciale Staten als geheel.

3 Algemene waardering van de samenwerking Provincie en PARK

Uit de gesprekken komt een sterk beeld naar voren ten aanzien van het belang van de PARK als instituut en de wijze waarop deze rol wordt ingevuld door Paul Roncken:

- De PARK is een belangrijk instituut voor het provinciale functioneren,
- De invulling van de rol van de PARK wordt in de breedte gewaardeerd.

3.1 De PARK is een belangrijk instituut voor het provinciale functioneren

Alle gesprekspartners spreken zich in positieve zin uit over het belang van de samenwerking tussen Provincie en de PARK. De PARK wordt als een belangrijk instituut ervaren. De redenering daarbij is dat de Provincie Utrecht een overzichtelijk gebied in afmeting is, waarop een groot aantal activiteiten plaats vinden die hun weerslag hebben op de ruimtelijke kwaliteit (“we willen veel op weinig vierkante meters”, “lang konden we in Utrecht vrij makkelijk onze ruimte inrichten, maar nu is er soort kantelpunt: met de grote opgaven is het zaak om meervoudig te opereren: wonen werken, mobiliteit, ruimtelijke kwaliteit incl groen). Om in die context de besluitvorming op gebied van ruimtelijke kwaliteit goed vorm te geven, is het van belang dat er kritisch wordt meegekeken, zowel ter inspiratie, ter voorbereiding ter ondersteuning en ter toetsing van de besluiten die worden genomen. De PARK speelt daarin een belangrijke rol, en daarbij worden verschillende functies benoemd:

- als creatief inspirator,
- als professionele autoriteit,
- als onafhankelijk mee- en dwarsdenker,
- als critical friend: “de PARK heeft hij een formele relatie met College maar hij is nadrukkelijk een buitenboordmotor en hij moet ons bij de les houden en blinde vlekken herkennen en trends”.

3.2 De invulling van de rol van de PARK wordt in de breedte gewaardeerd

Deze rol wordt naar het oordeel van de gesprekspartners door Paul Roncken over het algemeen op een goede manier ingevuld. Genoemd worden daarbij de volgende beelden:

- De PARK pakt relevante en belangrijke onderwerpen op,
- Paul doet een niet aflatend appèl op ruimtelijke kwaliteit, is daarin smaakmaker en stroomversneller,
- Hij kiest regelmatig een andere en inspirerende invalshoek, en biedt een aanvullend en complementair perspectief op de ambtelijke organisatie en de politieke spelers. Hij is in staat vraagstukken te herformuleren en daarmee het perspectief te verbreden, en is daarmee een belangrijke toegevoegde waarde (“het is weinig mensen gegeven om zo buiten de kaders te denken”),
- Paul vult de rol van PARK op een onafhankelijke manier in, hij neemt stelling en dat helpt,
- De PARK heeft een hoge productie en maakt gebruik van originele en creatieve werk- en communicatievormen,
- Hij verbindt de buitenwereld en de binnenwereld (van de Provincie),
- Hij is in de relevante dossiers goed ingelezen en een goede gesprekspartner,
- Hij sluit in algemene zin aan bij de actualiteit van ruimtelijke kwaliteit ,
- Hij opereert met autoriteit en stelligheid, waardoor zijn adviezen een factor van betekenis zijn in het

*samenwerken in allianties,
netwerken en partnerships*

bestuurlijke proces,

- Hij denkt integraal en daarin is hij van invloed op de manier waarop de Provincie denkt en werkt,
- Zijn werk leidt tot mooie en relevante adviezen; de kwaliteit wordt als hoog ingeschat,
- Op zijn sterkst als hij met een ontwerpteam aan de gang gaat en laat zien dat er alternatieven zijn voor de invulling van ruimtelijke kwaliteit,
- Paul heeft echt dingen neergezet, voorbeelden daarvan zijn Ringpark en Groen Groeit Mee,
- “Ga zo door”.

De PARK waardeert de mogelijkheid om deze rol in te vullen: er is aan de zijde van de provincie ruimte en ontvankelijkheid voor de rol en de adviezen van de PARK, er is werkbudget en er zijn middelen, en met het spanningsveld dat bij de rol hoort (onafhankelijk gevraagd en ongevraagd adviseren) wordt volwassen omgegaan.

4 Aandachtspunten voor de samenwerking Provincie en PARK

Tijdens de gesprekken is een aantal aandachtspunten bij de samenwerking tussen Provincie en PARK aangestipt. De aangedragen aandachtspunten van provinciale gesprekspartners en de PARK kennen overigens veel overeenkomsten. Het gaat daarbij om:

- De inhoudelijke oriëntatie van de PARK,
- De doorwerking van de adviezen in beleid en besluitvorming van de Provincie,
- Aansluiting bij bestuurlijke processen,
- Aansluiting bij de ambtelijke organisatie,
- Rolvastheid van de PARK.

4.1 De inhoudelijke oriëntatie van de PARK

Voor zowel de PARK als de gesprekspartners van de Provincie is de exacte inhoudelijke oriëntatie van de PARK een terugkerende zoektocht. Daar worden verschillende aandachtspunten benoemd:

- Wat en hoe: de interpretatie van ruimtelijke kwaliteit,
- Aansluiting bij omgevingsvisie,
- Fysieke en sociaal domein,
- Ruimte en economie.

4.1.1 Wat en hoe: de interpretatie van ruimtelijke kwaliteit

Een belangrijk thema is de interpretatie van wat precies 'ruimtelijke kwaliteit' inhoudt. Veel provinciale gesprekspartners geven aan dat de PARK daar regelmatig een brede invulling aan geeft. Duidelijk is dat ruimtelijke kwaliteit zich niet beperkt tot de esthetische vorm aspecten van de leefruimte. Daarentegen roepen adviezen van de PARK die ook betrekking hebben op participatie en de organisatorische aspecten van besluitvorming over de leefomgeving vragen op bij de provinciale gesprekspartners. Het gaat dan over de organisatie van de provincie en de organisatie rondom de aanpak van een opgave.

Als voorbeeld wordt gegeven het advies over binnendorps verdichten, dat veel organisatie adviezen bevat. Dat wordt door meerdere gesprekspartners niet als de expertise van de PARK beschouwd en er zijn zorgen of dat zijn adviezen niet juist verzwakt in plaats van versterkt. Temeer wanneer deze organisatorische aanbevelingen integraal deel uitmaken van een advies, waardoor adviezen kunnen worden verworpen die wel betekenisvolle suggesties doen voor de leefomgeving. De vraag wordt gesteld of je daarmee niet te veel afwijkt van de opdracht van de PARK. Dit leidt soms tot spanning met de organisatie. Scherpste op dit punt kan de effectiviteit van de PARK vergroten. De integrale blik wordt gewaardeerd, een te brede oriëntatie wordt dus door sommige gesprekspartners kritisch bekeken. Gesuggereerd wordt dat het dan beter is dat de PARK verwijst naar organisatiekundigen.

De PARK geeft daarbij aan dat zijn rol verder gaat dan ruimtelijke kwaliteit in de strikte zin van, maar ook over de vraag hoe is die samenwerking tussen actoren die van invloed zijn op de ruimtelijke kwaliteit nu georganiseerd? Hij beseft dat hij dan ook het organisatie domein betreedt, met een scope die breder is dan

die van de Provincie. Hij geeft aan dat dit voor hem één van de moeilijke puzzelstukken is, en daarmee ook af en toe in de knel komt. Hij is zich bewust dat zijn rol daarbij door andere partijen slim kan worden benut. Als voorbeeld: waterschappen weten hem ook te vinden. Het kan dus zijn dat hij door waterschappen in stelling wordt gebracht en hij daarmee de provincie confronteert met iets wat een weeffout is in de samenwerking tussen deze partijen zelf. Voor de PARK zijn de regionale opgaven meer bepalend bij de selectie van thema's en zijn invalshoek daarop dan de strikte provinciale verantwoordelijkheid bij die opgaven.

4.1.2 Fysieke en sociaal domein

Nauw verbonden met het voorgaande aandachtspunt betreft de gesignaleerde ontwikkeling waarbij thematiek van het fysieke en het sociale domein steeds meer met elkaar verstrengeld raken. Denk daarbij aan een vraagstukken zoals de vitale wijken aanpak, het ontwikkelen van plekken van ontmoeting, etc. Daar komen fysiek en sociaal bij elkaar en is dit niet een thema waar de creativiteit van de PARK niet gewenst is? De druk op ruimte is enorm. Hoe gaan die transitie verlopen? Hij kan ons helpen de goede keuzes te maken op de verschillende transitie. Waarbij door gesprekspartners dus moet worden voorkomen dat de scope van de PARK niet een te ruime jas wordt.

Hoewel deze aandachtspunten door verschillende gesprekspartners worden genoemd, zijn er uiteenlopende opvattingen:

- Er is de zorg over de effectiviteit van adviezen wanneer ze te zeer vermengd worden met organisatieadvies, maar de integrale blik van de PARK wordt essentieel geacht. De vraag is wat de verwachting is bij het begrip integraal. Dat vraagt nadere verheldering.
- Er is zorg dat de PARK in sommige adviezen te breed kijkt, maar tegelijkertijd moet worden voorkomen dat de PARK niet weggezet kan worden als het instituut dat over de vorm gaat, de esthetische kant, daar waar het nu veel meer moet gaan over de 'meervoudige samenhang tussen allerlei ruimtevragers in de participatie samenleving'.

4.1.3 Ruimte en economie

De PARK ziet in de inhoudelijke oriëntatie van zijn rol nog een aandachtspunt in de verbinding tussen ruimte en economie. Veel obstakels zijn economisch van aard en niet zozeer ruimtelijk. Maar hebben wel een ruimtelijke verschijningsvorm. Met de transitie een lineaire economie naar een meer duurzame economie, die zich ook op regionaal niveau zal manifesteren, ontpopt zich daar voor de PARK een belangrijk domein. Tegelijkertijd geeft hij aan dat hij in het dossier bedrijventerreinen leerde dat er weinig verband zit tussen ruimte en economie, in ideevorming, beleidsvorming, en ook in de organisatie. Een grensverkenningen richting organisatie en economie ziet de PARK – naast de verdere oriëntatie op organisatie- en samenwerkingsaspecten van de opgaven – als een belangrijke inhoudelijke oriëntatie voor de komende periode. En daarmee onderwerp van gesprek tussen Provincie en PARK. Juist op deze onderwerpen kan de Provincie invloed uitoefenen.

4.2 De doorwerking van de adviezen in beleid en besluitvorming van de Provincie

De adviezen van de PARK zijn creatief, conceptueel en vorm gegeven in originele formats. Ze zijn als zodanig niet direct toepasbaar in de beleidspraktijk, maar behoeven een interpretatie en een operationele vertaling. Dat wordt aan de ene kant gewaardeerd en gezien als onderdeel van de vrije rol van de PARK. Maar het roept tegelijkertijd vragen op over de effectieve doorwerking van de adviezen in de beleidspraktijk: hoe landen adviezen, hoe krijgen ze vervolg, en wat wordt ermee gedaan nadat de adviezen zijn gegeven? Als voorbeeld van goede doorwerking van een advies wordt het Ringpark advies genoemd. Dit aandachtspunt kent meerdere aspecten:

4.2.1 Scherpheid aan de voorkant

Een aantal gesprekspartners geeft aan dat voor een goede doorwerking van de adviezen van de PARK een verbeterstap kan worden gemaakt door in de voorbereiding van de ontwikkeling van een advies beter af te stemmen over het beoogde resultaat, en gezamenlijk (Provincie en PARK) te doordenken welke vorm het meest bijdraagt aan maximale impact van het advies. Genoemd wordt het advies ten aanzien van het binnendorpelijk verdichten als een voorbeeld waarbij daarover vooraf wel is afgestemd, maar het advies toch een andere wending nam en voor de Provincie minder relevant bleek dan bijvoorbeeld voor gemeenten. Overigens hangt dit aandachtspunt nauw samen met de opvatting die betrokkenen hebben over de rol en doelgroep van de PARK: zijn de adviezen bedoeld voor de provinciale organisatie of voor de provincie in de zin van een regio van samenwerkende partijen?

4.2.2 Aandacht voor de vertaalslag in het advies

Een aantal gesprekspartners legt de verantwoordelijkheid voor de vertaalslag meer bij de PARK en vragen zich af: moet de PARK in zijn adviezen niet ook zelf zoeken naar een passende vertaalslag naar de beleidspraktijk? De suggestie wordt gedaan om te kijken naar het ambtelijke en bestuurlijke proces en daarbij aan te sluiten, in procesmatige zin: wanneer bespreken we wat, maar ook om overwegend conceptuele adviezen aan te vullen met concrete aanbevelingen: blijf alternatief denken maar sluit af met een vertaalslag en concrete aanbevelingen.

Daarmee samen hangt ook de vorm-vraag: de taal en vorm waarin bepaalde adviezen zijn uitgewerkt. Hij kan door zijn visualisaties heel basic duidelijk maken hoe het werkt, wat feitelijke consequenties zijn en wat alternatieve invullingen zijn. Dat helpt en dat moet voort: ontwerpend aan de slag. Tegelijkertijd is het van belang bewust te zijn van de meervoudigheid in de provinciale organisatie: er is een kant van de 'verordening' die vooral is gericht op conserveren en handhaven en er is de kant van 'ontwikkeling' die kansgericht opereert. Ze verschillen in taal en benadering. Voor het provinciale beleid zijn ze beiden essentieel. Dat betekent ook iets voor de adviezen van de PARK: "wees bewust dat je je in dat krachtenveld kunt vervreemden van een belangrijk deel van de doelgroep van de PARK, door gebruik van taal en vorm".

Maar tegelijkertijd ook kunt verbinden door oog te hebben voor beide werelden.

- Het academisch wetenschappelijke geeft onafhankelijkheid, fundering en autoriteit, maar heb ook aandacht voor de vertaling naar praktisch en toepasbaar,

- Heb oog voor de verwoording, vind aanhaking bij beide werelden; dat gaat in de adviezen van de PARK vaak heel goed maar het is een blijvend aandachtspunt.

4.2.3 Aandacht voor de werkvorm

Aandacht wordt ook gevraagd voor het moment van overdracht van het advies. Een aangedragen optie is om actiever zorgen dat er een sessie wordt belegd na een advies en vervolgens met een uitgebreide reactie te komen en dat met bestuurders erbij doorspreekt. Dat maakt de kans op een goede landing van een advies groter, opdat het beter wordt omarmd, of niet. Daarin kan ook het Netwerk Omgevingsgericht Werken mogelijk een rol vervullen: platform bieden voor betere benutting van de adviezen met Paul. Overigens wordt daar wordt al over nagedacht, en er wordt mee geoefend, bijvoorbeeld naar aanleiding van het advies rond de Heuvelrug. Dat biedt perspectief.

De PARK herkent deze aandachtspunten en ziet ook een mogelijke verbetering in de procesgang direct na het uitkomen van een advies. De adviezen doorlopen in het huidige werkproces meerdere bewerkingen: ambtenaren vertalen een advies naar Gedeputeerden, zij informeren GS inhoudelijk over het werk van de PARK. Vervolgens vindt een gesprek plaats op bestuursniveau, waarna het dan weer terug komt naar de ambtenaren, die met de resultaten van dit proces aan de slag gaan. Mogelijk gaat daar scherpte van het advies deels verloren. De PARK vraagt zich af of dat niet efficiënter kan. Hij geeft aan elk advies te eindigen met een voorstel voor een gesprek.

4.2.4 Reflecteren op eerder uitgebrachte adviezen

Voor sommige gesprekspartners is het vooral een informatievraag naar voortgang: wat gebeurt er na het uitbrengen van een advies met het advies, hoe staat het ermee, etc.? De suggestie wordt gedaan om af en toe eens achterom te kijken of je de troepen mee krijgt. In de organisatie wordt wel gedacht dat hij daar te weinig aandacht voor heeft. Suggestie werd ook gedaan om bij belangrijke onderwerpen meer de lange lijn te volgen. Dus: nog eens teruggrijpen op een eerder uitgebracht advies en daarop evaluatief reflecteren, waarmee ook inzicht ontstaat in de mate waarin adviezen hun uitwerking krijgen in de beleidspraktijk en uiteindelijk ook in de ruimtelijke kwaliteit.

4.3 Aansluiting bij bestuurlijke processen

De PARK brengt gevraagd en ongevraagd advies uit. Dat wordt gewaardeerd en daarin heeft de PARK een relatief vrije rol. Wel vindt er periodieke afstemming plaats met een van de Gedeputeerden plaats over de programmering van de adviezen. Met betrekking tot de aansluiting bij de bestuurlijke praktijk van de Provincie zijn wel een aantal opmerkingen geplaatst:

4.3.1 Aansluiten bij bestaande dossiers

Er wordt geconstateerd dat de PARK zich bij sommige dossiers beter kan verdiepen in wat er bestuurlijk al speelt, loopt en welke bestuurlijke gevoeligheden er liggen. Daarnaast komt de PARK overwegend met adviezen die een 'nieuwe wereld' aanreiken. Zou het niet ook mogelijk zijn dat de PARK daar meer variatie

inbrengt, en in sommige dossiers ook aansluit bij bestaande provinciale keuzes en besluiten? Als voorbeeld daarvan wordt het Heuveland advies genoemd, waarin een bos op de Heuvelrug wordt voorgesteld, terwijl daar al de nodige inspanningen in gang zijn gezet in het kader van de Bossenstrategie.

Ten aanzien van de A12 zone – het gebied waar voor de Provincie Utrecht een grote ontwikkeling plaats gaat vinden op gebied van wonen, bereikbaarheid, werken en groen – is in een nieuwsbrief van Paul door een ontwerp bureau een ontwerp gepresenteerd als een tegenplan voor het ontwerp van de Provincie. Dat is als niet constructief en niet behulpzaam ervaren. Dat is uitgesproken maar het heeft intern tot consternatie geleid, en is daarmee wel een aandachtspunt voor een instituut als de PARK. Tegelijkertijd laat dit zien dat de organisatie soms moeite heeft om met ongevraagde adviezen om te gaan.

4.3.2 Aansluiting bij prioriteiten van de Provincie

Geconstateerd wordt dat het werkplan van de PARK groot en veelomvattend is, en de vraag wordt opgeworpen hoe we ervoor zorgen dat daar voldoende focus in zit en tegelijkertijd toch overzicht wordt behouden in programmatische zin. Dat wordt mede ingegeven door de vraag of de PARK zichzelf de ruimte zou moeten geven om iets minder onderwerpen op te pakken en de onderwerpen die hij oppakt wat verder uit te diepen. Dat zou de effectiviteit van de adviezen mogelijk vergroten, zeker wanneer de PARK daarbij de prioriteiten van de provincie en het nieuwe CMT plan nadrukkelijker mee laat wegen.

Daarnaast wordt geconstateerd dat de PARK zich vooral richt op het buitengebied. De omgevingsvisie van de Provincie richt zich echter ook op de binnenstedelijke gebieden en de mobiliteitspunten in de provincie. Daarmee verbonden is ook de vraag of de PARK niet ook betrokken moet worden bij de mobiliteitsprojecten en de grote mobiliteitsingrepen. De vraag wordt gesteld of de PARK zich met zijn adviezen niet meer moet aansluiten op de omgevingsvisie.

4.3.3 Timing van adviezen

En dan is er het aspect van timing. Vooral van de zijde van PS werd aandacht gevraagd voor de timing van adviezen. Als voorbeeld daarvan werd gewezen op het advies met betrekking tot de veenweiden strategie. Dit advies kwam daags na de commissievergadering over dit onderwerp, terwijl het advies een aantal scherpe observaties bevatten die van waarde hadden kunnen zijn voor het gesprek in de commissie. Een beter aansluiting op de planning van de commissievergaderingen. Een ander voorbeeld dat wordt genoemd is de Energietransitie: midden in een besluitvormingsproces over de regionale Energie Strategie (RES) werd een advies van de PARK's (Utrecht, Noord Holland en Zuid Holland) aangekondigd over opwek in het Groene Hart; dat werd vanuit perspectief van timing als ongelukkig ervaren. Daar zijn overigens goede afspraken over gemaakt.

4.4 Aansluiting bij de ambtelijke organisatie

In relatie tot de ambtelijke organisatie wordt het onderliggende spanningsveld onderkend van aan de ene kant nabijheid om nauw te kunnen samenwerken en goed af te stemmen, en aan de andere kant voldoende afstand houden om onafhankelijk en vrij te kunnen opereren. Dat is een dimensie van de rol van de PARK

die door iedereen wordt gezien. Door daarin de goede balans te vinden is de PARK in staat om:

- Relevante adviezen te geven, die in de organisatie te landen,
- Complementair met de ambtelijke organisatie te zijn,
- De binnenwereld van de provincie met de buitenwereld te verbinden.

Specifieke aandachtspunten die daarbij genoemd worden zijn:

4.4.1 Steeds in gesprek blijven over de balans tussen nabijheid en distantie

De PARK herkent dit spanningsveld ook en geeft aan dat een voortdurend aandachtspunt is bij het programmeren en ontwikkelen van adviezen. Het is ook steeds onderwerp van gesprek met de bestuurlijke en ambtelijke contactpersonen. Voor de PARK is het vinden van de goede balans een steeds terugkerend aandachtspunt. Om scherpe adviezen te geven moet hij niet teveel socialiseren in de organisatie. De PARK is zich bewust dat veel van zijn adviezen niet uitvoerbaar zijn met de middelen die de provincie ter beschikking heeft en om scherpe adviezen moet hij ervoor waken de organisatie te sparen. Tegelijkertijd kan dat leiden tot ongemak en soms zelfs enige competentiestrijd met de ambtelijke organisatie. En dat vraagt aandacht omdat de PARK zich bewust is van het feit dat de ambtenaren zijn werk moeten invlechten in hun beleidsproces, en dus goed verhoudingen met de ambtelijke organisatie een voorwaarde is voor zijn functioneren.

Voor de PARK is dat spanningsveld onderdeel van de rol. Belangrijk om daarover in gesprek te blijven en daarin steeds de goede positie te kiezen; De PARK geeft aan dat hij daarbij de hulp van de organisatie nog beter kan gebruiken.

4.4.2 Begeleiding structuur van de PARK

De PARK geeft aan dat sinds zijn begintijd (2016 / 2017) veel veranderd is in de structuur van begeleiding vanuit de Provincie; de structuur die hij aantrof bij aanstelling heeft hij als beter ervaren vergeleken met de huidige situatie. Er is veel veranderd in de context (naderbij komen van de Omgevingswet) in de structuur van de provinciale organisatie (opgavegericht werken) en een groter SRO team, en zijn rol was volgens de PARK breder in de organisatie ingebed. De PARK maakt zich daar zorgen over, en tegelijkertijd geeft hij aan dat hem niet helemaal duidelijk is waar hier precies de oorzaak ligt. Het gevoel van de PARK wordt door één van de gesprekspartners ondersteund met de opmerking dat in de aansluiting op de organisatie niet zoveel ontwikkeling zichtbaar is. Dit is een onderwerp om in het vervolg van de samenwerking verder te verkennen.

4.4.3 Plek van de PARK in het organisatie-model

De PARK is nu opgehangen onder SRO, maar de kracht van de PARK zou kunnen zijn dat deze provincie breed opereert. Dat opent de mogelijkheid voor andere domeinen/teams van de provinciale organisatie om de adviezen van de PARK niet ter harte te nemen terwijl deze zeer relevant zijn voor andere domeinen.

4.5 De rol van de PARK in de provinciale beleidsontwikkeling

Waar het de rol van de PARK in de provinciale beleidsontwikkeling betreft signaleren gesprekspartners de volgende aandachtspunten:

4.5.1 Duidelijkheid omtrent de positie en verantwoordelijkheid van de PARK

Voor sommige gesprekspartners is het niet helemaal duidelijk voor wie de PARK nu werkt en hoe de PARK is ingebed in de verschillende instrumenten die er zijn voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit in de Provincie Utrecht. Is de PARK er voor GS, of ook voor PS, wellicht ook voor de ambtelijke organisatie, en hoe verhoudt de PARK zich nu tot de Provinciale Commissie Leefbaarheid (PCL) en het Netwerk Omgevingsgericht Werken (NOW).

Deze vraag stelt de PARK zich ook: voor wie werk ik? De PARK geeft aan dat hij formeel is aangesteld door GS, maar in de praktijk is dat niet de meest vragende kant. Alhoewel de PARK formeel is gecontracteerd door GS, is de grotere vraag: voor wie zijn de adviezen bedoeld en meest effectief. In de politieke structuur speelt PS een belangrijke rol; zij bepalen de kaders waarbinnen GS moeten werken. Soms slaat de PARK een route in die op spanning staat met het coalitieakkoord; dan heeft hij PS nodig om onderwerpen te agenderen. Hij bedient drie onderdelen van de provincie: PS, ambtelijke organisatie en GS. Met GS heeft hij de minste interactie terwijl hij door hen formeel is gecontracteerd. Wat vinden we daarvan, levert dat spanning op, daarover moeten we het maar eens hebben, geeft de PARK aan.

Daarnaast wordt de PARK ook benaderd door de maatschappelijke partners van de Provincie: waterschappen, natuur en terrein beherende organisaties, de LTO, bezorgde burgers en gemeenten. De PARK beschouwt dat als een deel van zijn functie. Dat staat als zodanig ook in zijn functie, namelijk dat hij ook aanspreekbaar is voor de maatschappelijke partners (ook in de geest van de omgevingswet; we doen het samen), dat is ook de Utrechtse aanpak.

Formeel wordt de PARK dus gecontracteerd door GS. Gesprekspartners van GS, PS en de ambtelijke organisatie stellen belang in de interactie met de PARK, maar meer duidelijkheid over de rol van de PARK in het provinciale beleidsproces en zijn opdracht zou behulpzaam kunnen zijn, wordt door de provinciale gesprekspartners aangegeven. Dat geldt evenzeer voor de positie van de PARK te midden van PCL en NOW: wie is voor wat, en hoe kunnen ze elkaar versterken?

4.5.2 Afstemming over programmering van adviezen

Afstemming over uitgebrachte en komende adviezen vindt elke 6 weken plaats met Gedeputeerde van Essen. Daarnaast is er tweemaal per jaar een gesprek tussen Gedeputeerde van Essen, de PARK en PCL. Dit zijn goede gesprekken, maar de vraag is of daar meer variatie niet zinvol is. Bijvoorbeeld door in andere bredere samenstellingen dat gesprek te voeren of de frequentie aan te passen. Dat sluit overigens aan bij de wens van sommige andere gedeputeerden die opmerken dat de PARK voor hen minder zichtbaar is, terwijl die wel nuttig wordt geacht.

*samenwerken in allianties,
netwerken en partnerships*

4.6 Rolvastheid PARK

Een laatste aandachtspunt betreft de rolvastheid van de PARK. Zoals eerder gemeld wordt de invulling van de rol van PARK door Paul Roncken positief gewaardeerd. Hij neemt een onafhankelijke plek in, gaat voor inhoudelijke kwaliteit en probeert niet te pleasen. Niettemin worden er ook voorbeelden genoemd waarin de PARK naar het oordeel van sommige gesprekspartners buiten zijn rol treedt. Er wordt daarbij een verband gelegd met de bevlogenheid van Paul die er soms toe leiden dat hij het politieke domein betreedt. Als voorbeelden werd daarbij benoemd het aanhoudend delen van opvattingen over het ambitieniveau van doelen en uitgangspunten die inmiddels al bestuurlijk zijn vastgesteld (voorbeeld: bedrijventerreinen, en de norm van 30%). Dit aandachtspunt is vooral afkomstig van leden van Gedeputeerde Staten, die de onafhankelijke rol van de PARK waarderen maar ook wijzen op een aantal situaties waarin de PARK uit zijn rol treedt of de scheidslijn met het politieke domein raakt. Voorkom rolvervuiling ter bescherming van het gezag van de PARK, is hun aanbeveling.

5 Onderwerpen voor nadere verkenning

Tijdens de gesprekken is een groot aantal soms aanbevelingen gedaan. In tegenstelling tot de algemene waardering van de samenwerking en de aangedragen aandachtspunten bij de samenwerking, zijn de aanbevelingen minder eensgezind (aanbevelingen zijn opgenomen in de bijlage). Ze geven aanleiding tot verdere verkenning om de samenwerking te versterken, en reiken de volgende onderwerpen aan voor nader gesprek:

5.1 Gedeeld beeld bij de scope van de PARK

Er leven verschillende beelden over de inhoudelijke oriëntatie van de PARK. Aan de zijde van de provincie, maar vooral tussen Provincie en PARK. Men is het erover eens dat de PARK zich niet moet beperken tot de strikt fysieke en esthetische kant van ruimtelijke kwaliteit, maar vervolgens is het nog wel de vraag hoe breed de rol dan zou moeten worden ingevuld. Er is aan de ene kant de wens dat de PARK integraal werkt, de PARK zelf ziet een hele stevige onderbouwing van verbinding met de organisatorische kant en het economische perspectief, en er wordt ook geopperd om aandacht te hebben voor de verdere vervlechting van het fysieke en sociale domein. Aan de andere kant is er de zorg voor een te brede oriëntatie, eventuele verwatering van de rol, vermindering van de geloofwaardigheid van de rol en daarmee een verminderd effect van de adviezen van de PARK. Het gesprek zou moeten leiden tot een gedeeld beeld van de scope of bandbreedte van de PARK.

5.2 Optimale impact van de adviezen van de PARK

De doorwerking van de adviezen van de PARK is in elk gesprek benoemd als een punt van aandacht. Er zijn ook uiteenlopende beelden bij mogelijkheden om dat nog verder te verbeteren, gericht op de verschillende fasen van de totstandkoming en het gebruik van een advies, en ook op de toon en taal van een advies. Het is goed dat de verschillende suggesties om dit aspect te versteken bij elkaar worden gelegd in de vorm van een aantal afspraken. Aandachtspunt daarbij is ervoor te zorgen dat de PARK te zeer in het beleidsdomein wordt getrokken waardoor adviezen mogelijk inboeten op scherpte en onafhankelijkheid. Ook dit is in elke gesprek als aandachtspunt benoemd.

5.3 Effectieve samenwerking Provincie en PARK

Belangrijk om te vermelden dat de algemene waardering van de samenwerking als heel positief wordt ervaren. Tegelijkertijd zijn er suggesties om het nog beter te doen. Dat betreft de aansluiting op de bestuurlijke processen en de ambtelijke organisatie, en de positie van de PARK in of in relatie tot de provinciale organisatie. Evenals het vorige gespreksonderwerp gaat het bij dit onderwerp om het bepalen van afspraken en spelregels, in dit geval om de samenwerking te versterken.

6 Bijlage Aanbevelingen gedaan tijdens gesprekken

	<i>Aanbevelingen gedaan door provinciale gesprekspartners</i>	<i>Aanbevelingen gedaan door de PARK</i>
<i>De inhoudelijke oriëntatie van de PARK</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Blijf focussen op integraal werken, – Betrek de PARK ook bij infrastructurele projecten, – Blijf de rol zuiver richten op ruimtelijke kwaliteit, onthoud je van organisatie adviezen, dat tast mogelijk de geloofwaardigheid van de adviezen van de PARK aan, – De PARK kiest vaak voor het 'witte blad' en het visualiseren van nieuwe werelden; is daar ook variatie in mogelijk door bijvoorbeeld aan te sluiten op bestaande besluiten of keuzes? – Heb oog voor de samenhang tussen fysieke en sociale domein, – Laten we precies zijn in de bepaling van de scope van de PARK, om te voorkomen dat het een te ruime jas wordt, 	<ul style="list-style-type: none"> – Geef PARK ook ruimte om de organisatie van het systeem en de samenwerking rondom ruimtelijke kwaliteit te betrekken in adviezen. De organisatie van het systeem is verweven met ruimtelijke kwaliteit – Zoek inhoudelijk de verbinding met economie; daar liggen grote uitdagingen in de komende jaren en de verbinding tussen ruimte en economie is beleidsmatig en organisatorisch niet erg sterk, – Ook steeds in gesprek blijven over de scope van de rol van de PARK: voor wie werkt de PARK (de provinciale organisatie, maatschappelijke partners, gemeenten, burgers, etc.). Dat roept soms moeilijke puzzelstukken op waarover provincie en PARK nauw moeten afstemmen,
<i>De doorwerking van de adviezen in beleid en besluitvorming van de Provincie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Als adviezen organisatiekundige en samenwerkingsaspecten bevatten doe dat dan getrapd, om te voorkomen dat goede ruimtelijke adviezen niet te gemakkelijk terzijde kunnen worden gelegd, – Meer focus: minder onderwerpen diepgaander uitwerken, beter aansluiten op CMT-plan, opdat adviezen beter doorwerken, – Reflecteer later nog eens op eerder uitgebrachte adviezen: monitor de impact van adviezen, 	<ul style="list-style-type: none"> – Aandacht voor de vraag of de PARK als instituut niet een upgrade verdient, bijvoorbeeld in de vorm van een team waarin niet alleen ruimte, maar ook economie en sociaal plek hebben. Gezien de ontwikkelingen, lopende transitie, de wens om integraal te werken en de Omgevingswet.
<i>Aansluiting bij bestuurlijke processen</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besteed aandacht voor afstemming over en timing van adviezen, vooral waar het bestaande bestuurlijk gevoelige dossiers betreft. Onafhankelijk blijven, maar wel aansluiten in de zin van timing en invalshoek, – Sluit aan bij de omgevingsvisie: binnenstedelijke vraagstukken en de mobiliteitspunten in de regio, – Maak de PARK meer zichtbaar voor GS, 	

samenwerken in allianties,
netwerken en partnerships

common eye

	<p>meer contact zoeken, benen op tafel gesprek zou behulpzaam kunnen zijn,</p> <ul style="list-style-type: none">- Heroverwegen van de huidige werkwijze van zes wekelijkse afstemming met gedeputeerde van Essen: kunne we daar wellicht meer variatie in brengen met combinaties van gedeputeerden,	
<i>Aansluiting bij de ambtelijke organisatie</i>	<ul style="list-style-type: none">- Maak balans nabijheid/aansluiting versus distantie/onafhankelijkheid onderdeel van continu gesprek; de PARK niet teveel socialiseren maar wel goede afstemming,- Aan de voorkant van adviezen meer scherpste op de vraag hoe een advies beter tot zijn recht komt,- Heb meer oog voor de vertaling van de adviezen van de PARK naar de beleidspraktijk: Probeer te kijken naar het ambtelijke en bestuurlijke proces om daarbij aan te sluiten, puur procesmatig: wanneer bespreken we wat, maar ook om abstracte adviezen aan te vullen met concrete aanbevelingen,- Sluit in vorm en taal van adviezen aan bij de verschillende doelgroepen die je wilt bedienen en vind een balans tussen de meer conceptuele en de meer praktische ontvangers van een advies,- De PARK is nu opgehangen onder SRO. Deze rol zouden we breder moeten ophangen, opdat ook andere directies de adviezen meenemen in hun beleidsontwikkeling,- Denk na over de verhouding met de PCL en NOW- Ga ook eens in gesprek met fracties in PS die wat minder positief oordelen over de rol van de PARK.	<ul style="list-style-type: none">- Laten we steeds in gesprek blijven over het vinden van de goede balans tussen nabijheid en distantie van de PARK, met het oogmerk de impact van adviezen van de PARK te vergroten,- Vereenvoudig het proces waarlangs adviezen worden verwerkt in de provinciale organisatie, om de scherpste van het advies niet in dat proces te verliezen,- Aandacht besteden aan de vraag of er een goede balans zit in de interactie van de PARK met respectievelijk GS, PS en ambtelijke organisatie,
<i>Rolvastheid van de PARK</i>	<ul style="list-style-type: none">- Voorkom rolvervuiling: blijf in de rol, vermeng de rol niet met persoonlijke speerpunten, wees zuiver op de scheidslijn met het politieke domein, wees daar terughoudend.	<ul style="list-style-type: none">- Laten we steeds in gesprek blijven over het vinden van de goede balans tussen nabijheid en distantie van de PARK.